

ВЕЧЕРЊЕ НОВОСТИ

Бр. 45.

Недеља, 9. Децембра 1918.
БЕОГРАД.

Излазе сваког дана у 7 сати изјутра.

Цена 20 п. дин. или 40 хелера.

ГОДИНА XXI.

Рукопис и претилату треба слати:
Уредништву ВЕЧЕРЊИХ НОВОСТИ
БЕОГРАД, Космајска ул. бр. 28.

ВИЛСОН

ПРЕДСЕДНИК СЈЕДИЊЕНИХ АМЕРИЧКИХ ДРЖАВА.

ВИЛСОН.

Председник Сједињених Североамеричких Држава (U. S. A.) Вудров Вилсон рођен је у Стентону, у Вирџинији 1856 године. Порекла је шотскога, од једне врло побожне породице; ујак његов био је свештеник и ујаково презиме (Woodrow) узео је за своје име. Пре него што је изабран за председника републике Вилсон је био председник универзитета у Принстону. Амерички универзитети су сасвим друкчије уређени од европских, и они су обично установе приватних лица или корпорација. Председник универзитета је у исти мах ректор, и нека врста министра просвете и финансија за дотични универзитет. Услед својих административних способности и енергије Вилсон се био истакао као председник коменутог универзитета, ма да као научник није имао нарочито велики глас. Особине његовог карактера учиниле су, те је на њега доста рано обраћена пажња и истакнут за кандидата на председништво републике У Америци су две главне политичке странке: републиканска и демократска. Главна је разлика између те две странке у томе што је републиканска странка за заштитне царине, монополе, и у

последње доба за златну валуту, док је демократска странка за слободну трговину и за двоструку или сребрну валуту. Вилсон припада демократској странци, и као њен кандидат изабран 1912 за председника републике, пошто су пре њега три председника републике (Маккинли, Розвелт и Тафт) припадали републиканској странци. За свој избор имао је Вилсон да захвали поцепаности у републиканској странци, јер је тада та странка истакла два кандидата: Тафт је добио 3,376.000, Розвелт 3,928.000, а Вилсон 6,157.000 гласова, (дакле мање 1,147.000 од оба републиканца). Као председник републике Вилсон се показао необично енергичан у сузбијању корупције и свемоћи трустова. У спољној политици заступао је помирљивост и избегавао конфликте, и једино тој његовој мирољубивости има се приписати што 1914 није дошло до рата између Савезних Држава и Мексика. Значајна је Вилсонова посланица сенату од децембра месеца 1915. У тој посланици он Монроеву доктрину проширује на цео американски континент, и изјављује, да је независност двадесет и једне америчке државе неприкосновена, и захтева панамерички савез „ради одбране заједничких права противу европских

и азијских сила, и ослобођење америчких земаља од европског капитала, који има бити замењен североамеричким“. (Вилсон ва доктрина).

Када је године 1916 понова дошло до избора председника републике Вилсон је победио свога противкандидата републиканца Хјуза, само зато, што је био противник рата и представник мирољубиве политике, јер је и у Америци био јак покрет за рат противу Немачке. Он је по други пут изабран за председника републике, — први случај после Клевеланда; само овај није био изабран одмах после првог председниковања непосредно, него тек после 4 године.

Поновно изабран, Вилсон био остао био веран својој мирољубивој политици, да није објавио неограниченог подморског рата од стране Немачке (у

фебруару 1917) натерала и Америку у рат. Америка је у овај рат ушла противу воље, али ради опште човечанских идеала. Њеном помоћу светски се рат повољно свршио по противнике Немачке. Вилсон је изјавио да се Америка бори само противу немачке аутократије и пруског милитаризма, и да му је идеал савез народа, који ће омогућити вечити мир. Њему је дакле рат био само средство за остварење велике и хумане идеје: братства народа и мира. Због те своје идеје, Вилсон је, а са њиме и Америка, постао вођа Споразумних сила, и сада су очи свију народа упрте у председника Североамеричких Сједињених Држава, који је својим искреним, поштеним и праведним принципима изазвао дивљење и одобравање целог цивилизованог света.

Нова влада

Нова влада овако је састављена: Председник: **Стојан Протић**; Потпредседник: д-р **А. Корошец**; Правде: **Марко Трифковић**; Спољних Послова: д-р **Анте Трумбић**; Унутрашњих Дела: **Светозар Прибићевић**; Војни и Марине: **Мих. Рашић**; Трговине: **Стојан Рибарац**; Просвете: **Љуба Давидовић**; Железница: **Ведислав Вуловић**; Поште и Телеграфа: д-р **Е. Лукинић**; Грађевина: **Милан Капетановић**; Исхране: **Милоје Ш. Јовановић**; Пољопривреде: **Живко Петричић**; Вера: д-р **Тугомир Алауповић**; Припрема за Конституанту: **Алберт Камер**; за социјалну политику: **Витомир Кораћ** и Финансија: д-р **Момчило Нинчић**.

ДЕЛЕГАТИ НА КОНФЕРЕНЦИЈИ МИРА.

Делегати на Конференцији мира за Југославију биће г.г. **Никола Лашић, Анте Трумбић и А. Зоглар**.

Ратне и политичке вести Говор Карољијев.

После одступања војног министра Барте, војници су приредили велику манифестацију у Пешти, захтевајући грађанско лице за министра војног. Карољи је примио депутацију војске и одржао дужи говор, у коме је истакао потребу јаке војске. Ред се мора одржати у земљи и војска се мора у што краћем року реорганизовати. Влада је одлучила да распише изборе, упркос непријатељске инвазије, само да укине диктатуру. Са балкона је држао Карољи говор војницима. Говор му је био праћен силним одобравањем. После тога отишли су војници у касарне.

Штокхолм центар болшевиизма.

Швајцарски лиса „Ниа Лигт Алаханда“ има допис од нарочито добро обавештене стране, који је учинио велику сензацију. У том се допису вели да је Штокхолм прави центар за финансирање болшевичке пропаганде. Једна штокхолмска ве-

лика банка прави огромне месечне послове, и зато прима 15 милијона у руским банкнотама. Болшевички посланик у Штокхолму Воровски прима дневно курире, чији су депови напуњени руским банкнотама. Недавно је у Швајцарској покренуто 7 болшевистичких новина. Шведски лист позива владу, да испита ове податке. Из докумената који су нађени на броду „Полкерн“ види се да су болшевици спремали светску револуцију, која би имала букнути из Штокхолма.

Мађарско-хрватски преговори.

Из Будимпеште јављају: Пошто су преговори између хрватске делегације и немачко-аустријског државног већа у Бечу показвали неопходно нужним, да хрватска делегација дође у Загреб, неће се моћи моментано наставити преговори у Будимпешти, како је то било засновано. Међу тим су, како је познато, вођа у Будимпешти пуномоћници југословенског Народног Већа и чланови те делегације др. Марко

КОЛОСЕУМ

Представе сваког дана од 4 сата по подне.
Понедеоником и Четвртком нов програм.

КОЛОСЕУМ

